
Mauzoleum

Budowę mauzoleum zaczęto tuż po rozstrzygnięciu konkursu, w marcu 1930 roku. Autorami projektu są Romuald Zerych i Borys Zinserling. Projekt był wystawiany w 1932 roku w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych, podczas zbiorowej wystawy grupy Fresk. Na setną rocznicę bitwy zdołano wykonać jedynie fundamenty mauzoleum i ustawić stalowe belki konstrukcji nośnej. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo fosy, prace te były poważnie utrudnione. Podczas rocznicowych obchodów, w maju 1931 roku, przeniesiono szczątki powstańców z kościoła parafialnego do krypty pod mauzoleum. Budowa, ze względu na brak funduszy, postępowała powoli. Do drugiej wojny wybudowano tylko żelbetonową bryłę. Nie ukończono schodów z tarasami, nie postawiono rzeźb i nie wykończono wnętrza. W czasie drugiej wojny rozebrano częściowo zbudowane schody. Budowla ucierpiała także na skutek ostrzałów artyleryjskich.